

Rahva toob tagasi maale raha

Eesti Maarahva VI Kongress Põlvas

Esimene maarahva kongress uuemas Eestis peeti 3. märtsil 1994. Eelmine, juba viies kongress oli 8. oktoobril 2010. Seekord koguneti Põlvasse. Kui Põlvas töötas korraldustoimkonna juhina Järvamaal elav Arvo Sarapuu, siis viimase kongressi ettevalmistust juhtis põlvalanna Ester Tuiksoo.

Kui ajalugu vaadata, siis peaaegu ei meenu valitsust, kellele vaba maarahvas eriti meeldiks. Baltisaksa mõisade põllupidamist tavatseme nüüd nimetada orjaajaks. Tsaariajast ei ole samuti suurt paremat meenutada – rännati

AINULT KOOS: Maarahva Kongressi korraldustoimkonna juht, endine põllumajandusminister Ester Tuiksoo (KE) ja regionaalminister Siim-Valmar Kiisler (IRL) said Põlvas kokku. Kesknädal arvab, et Eesti maaelu probleeme suudavad lahendada vaid opositsioon ja koalitsioon koos. Foto Urmi Reinde

ju ka toona välja Venemaa lõunaosa-desse – otsima hingemaad. Tõsi, päris 19. sajandi lõpul hakkasid edukamad eestlased talusid päriseks ostma ja endale töötama. Ka siis tahtsid kõvad laenud maksmist. Aga mõni talumees sai kuuldavasti vahest isegi sajaseid rahapabereid kõrtsis varvaste vahel “luhvitada”.

Esimese vabariigi kohta kuuleme tänini legende või laadungitest Briti turule, kuid mäletame ka Tammsaare murerohkeid otsinguid Kõrboja peremehe näitel.

Loe edasi lk 3

Edgari kohvik avab taas ukсед!

Tule kohvile!

Edgari kohvik on hubane kohtumispaik, mis ootab Sind iga päev kella 12.00-20.00 Harjumäe kõlakojas. Igal nädalal teisipäevast laupäevani saab Edgari juures nautida kohvi kõrval mitmekülgset kultuuriprogrammi heade ja meelepäraste Eesti artistidega, kuulata huvitavaid loenguid, avastada enda loomingulisus õpitubades, osaleda ekskursioonidel, unustada end luuleõhtutele, keerutada jalga tantsuõhtutel, nautida kodumaiseid filmiõhtuid ning kohtuda Tallinna valimisringkondade Keskerakonna kandidaatidega.

Edgari kohvikus on Mustamäe ja Nõmme nädal!

Kolmapäev, 18. september

18.00 Edgari kohviku avamine, Edgar Savisaar
18.20 Kontsert. Koit Toome

Neljapäev, 19. september Mustamäe päev

14.30 Korteriühistute majandamisest tõusvate küttehindade tingimustes annab nõu Tammsaare tee 85 KÜ esimees, Mustamäe halduskogu liige **Aavo Vään**
15.30 Õpituba leiva küpsetamisest. Mustamäe linnaosa vanem **Helle Kalda**
16.00 „Mustamäe täna ja homme“ – Mustamäe linnaosa vanem **Helle Kalda**
17.00 Õhus on maagiat! Mustkunstiga trikitab **Erich Udras**
18.00 Edgari tantsuõhtu. Tantsuks mängib **Sergei Maasin**

Reede, 20. september Nõmme päev

15.00 Tallinna abilinnapea **Arvo Sarapuu** teab rääkida, kuidas roheline Nõmme veel rohelisemaks saab
16.00 Keraamika õpituba. Nõmme keraamik **Kadri Kaerma** – keraamilised kassid, öökullid ja vibalikud. Kuidas neid teha? Erinevad materjalid, erinevad kunstiteosed
17.00 Nõmme linnaosa vanem **Erki Korp** – tegevused ja plaanid Nõmme linnaosa vanemana järgmiseks neljaks aastaks
18.00 Neidude ansambel „Donzelle“, juhendajaks **Triin Ella** Rahvusoperist Estonia

Laupäev, 21. september Mustamäe päev

14.00 „Elamis- ja kultuuriruum Tallinnas. Raamatukogu“ – TLÜ Akadeemilise Raamatukogu direktor **Andres Kollist**
15.00 Klaasimaali õpituba, juhendab **Virve Hermaküla**
16.00 Kiriku ehitamisest Mustamäele räägib Mustamäe linnaosa vanem **Helle Kalda**
17.00 Välikontsert „Mu süda, ärka üles“ – **Jana Abzalón** ja **Merje Kägu**

Teisipäev, 24. september

13.00 Dominikaani Vendade Ordu, Püha Katariina klooster – dominiiklaste elust Tallinnas. Ekskursioon ja kohtumine. Kokkusaamine kl 13.00 Müürivahe tn 33. Vajalik eelnev registreerumine kohvikus.

Vaata lisainfot ja programmi
www.keskerakond.ee/edgarikohvik

Juhtkiri

Kongress lõppes, elagu uus kongress!

ESTER TUIKSOO
Maarahva Kongressi juhatuse esimees

14. septembril toimus Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses Maarahva VI Kongress. Esimesed delegaadid ja külalised hakkasid saabuma juba kell 9 hommikul ja kongressipäev lõppes 15 minutit enne kella 18. Pika päeva jooksul käis kongressimajast läbi rohkesti oma ala asjatundjaid ja ka lihtsalt huvilisi. Korraldustoimkond oli suutnud kokku panna sisutiheda päevakava, mis koosnes kolmest mahukast teemablokist – tervituste järel algas haldusreformiblokk, peale lõunat arutleti maaelu üle ja lõpuks käsitleti haridust. Olen eelkõige tänulik president Arnold Rüütli ning Tallinna ja Põlva linnapeadele Edgar Savisaarele ja Georg Pelisaarele, kes tulid meie kongressi tervitama, samuti Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna esindajale Tiit Kalale. Sisukate ettekannetega esinesid väliskülalised – EL Regioonide Komitee Euroopa Alliansi fraktsiooni liige Brian Meaney ning Euroopa Komisjoni põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi sektorijuhataja Miguel Garcia Navarro, kelle ettekandeid saab varsti lugeda Maarahva Kongressi koduleheküljelt www.maarahvakongress.ee.

Haldusreformi teemal elevust tekitanud ettekande eest tänan minister Siim Valmar Kiislerit, aga ka teisi kuulajaskonda mõtlema pannud esinejaid: filosoofiadoktorit Garri Raagmad, Riigikogu asespiikrit Jüri Ratast, endist regionaalministrit Jaan Üunapuud, Tallinna abilinnapead ja Maarahva Kongressi juhatuse aseesimeest Arvo Sarapuud, Linnade Liidu tegevdirektorit Jüri Võigemasti, Riigikogu liiget ja kauaaegset Põlva linnapead Tarmo Tamme, EL Regioonide Komitee fraktsiooni esimeest Uno Silbergi, Maaomavalitsuste Liidu finantsnõunikku Märt Molli.

KESKMÖTE: Kongress võttis vastu otsused, millele tuginedes saab avaldada valitsusele survet, et Eestis maarahva soovidega rohkem arvestataks.

Maaelu arengukava arutelul esitati põllumajandustootjate seisukohti seoses eelseisvate otsustega MAK-i uue finantsperioodi kohta. Suur aitäh Eesti Põllumeeste Keskliidu presidendile Juhan Särgavale, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja esimehele Roomet Sõrmusele, Euroopa Parlamendi saadikule Ivari Padarile, Võrumaa Partnerluskogu tegevjuhile Anneli Otile, Eesti Maaülikooli majandus- ja sotsiaalinstituudi direktorile professor Rando Värnikule, Tartumaa Põllumeeste Liidu esimehele Jaan Sõrrale ja esimesele Aasta Põllumehe tiitli saajale Raivo Mustingule.

Tänu väärivad haridusblokkis esinenud: Eesti Haridustöötajate Liidu juhatuse esimees Reemo Voltri, Eesti Koolijuhtide Ühenduse juhatuse aseesimees, Kärda Ühiskooli direktor Ivo Eesmaa (tema ei pidanud kaugeks Hiiumaalt kohale tulla!), väga värvika ettekandega esinenud Unipiha algkooli direktor Eha Jakobson, Riigikogu kultuurikomisjoni liige, endine haridus- ja teadusministri nõunik Andrus Saare, Eesti Maaomavalitsuste Liidu aseesimees Vello Jõgisoo.

Kongressi teemasid vedasid Jüri Landberg Maaomavalitsuste Liidust, ettevõtja ja poliitik Arvo Sarapuu, Koit Nook ning hea kolleeg Riigikogust Mailis Reps. Selleks et meie kongress õnnestuks, tegid tunde lugemata taustatööd Priit Toobal, Maido Pajo, Jaan Põör, Andres Hiie, Taavi Pukk, Urmi Reinde, Urmo Saareoja, Elmar Geine, Helmut Hallemaa. Olge te kõik tänatud! Heameel oli näha ka eelmiste maarahva kongresside eestvedajaid – emeritprofessor Jaan Kivistikku, Arvo Sirendit jpt.

Kongress võttis vastu kolm otsust, millele tuginedes saame nüüd avaldada valitsusele survet, et Eestis maarahva soovidega rohkem arvestataks. Järjekorranumber „kuues“ näitab, et Maarahva Kongress on järjepidevuse kandja, tegutsedes ja püüdes vabatahtlikul ning õhinaga tehtud töö, mille aluseks on suur mure Eesti maaelu pärast.

Kui miski ka häiris, siis see, et kokkutulemisaeeg langes valimiskeerisesse. Üleriigiline meedia levitas meie eelinformatsiooni tagasihoidlikult. Paljude oma ala spetsialistide/poliitikute arvamused jäeti suuresti küsimata. Infosulust on lihtsalt kahju, sest teemad olid teravad ja ettekanded väga tugevad. Kuid õnneks saab neid lugeda kongressi koduleheküljelt. Maarahva VI Kongress kinnitas uue 53-liikmelise volikogu, kes juhib maarahvaliikumist kongressidevahelisel ajal.

Kohtumiseni kolme aasta pärast – loodetavasti on siis osasaajaid rohkem!

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalal ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Pensionärid jooksid Rehnile ja Kallasele tormi

Radissoni hotelli kogunes päikesepaistelisel laupäevahommikul Euroopa Komisjoni majandus- ja rahandusvolinik Olli Rehni (pildil paremal) ning Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallast (pildil vasakul) kuulama suur hulk pensionärieas inimesi. Nende huvi mõlema mehe vastu oli nii suur, et rahvas vaevu mahtus saali ära. Rehn rääkis, et Eestil on läinud majanduslikult väga hästi ja tegelikult kannatavad praegu enim Lõuna-Euroopa riigid. Ta tunnustas Eesti tegevust riigi rahanduse korrashoidmisel, mis on eeskujuks teistele liikmesriikidele.

„Eesti on üks väheseid riike Euroopas, mis saab juba praegu nautida luksust keskenduda kasvule ja kõrgemale elatustasemele, mida see pakub. Teie kogemus näitab, et eelarvedistsipliin tähendab lõppkokkuvõttes paremaid ja laiemaid poliitilisi valikuid,“ kiitis Rehn. Publiku hulgast kõlanud küsimustele, et miks Eurooliidu põhiseaduse vastaselt toetatakse maksimaksjate raha eest pankureid ning kuidas peaksid Eestis elama imepisikeste lastetoetuste, pensionide ja palkade saajad, härrad Rehn ja

Kallas aga sisuliselt vastata ei soovinud.

Diskussiooni õiges rööpas hoidmiseks esitati publikule vahel paladena n-ö ümmargusi küsimusi. Näiteks „Kas usute, et Euroliit väljub kriisist tugevama?“ või „Kas soovite näha Euroliidus tihedamat liitu?“. Publik pidi seepeale oma puldikestel vajutama Ei- või Jah-nuppu, ning siis ilmus ekraanile Euroliidu sooviv statistika. „Valet“ küsimust, et miks Euroliit soosib pankurite toetamist maksimaksjate rahaga ja miks paljud Euroliitu kuuluva Eesti lapsed siiski nälgivad, loomulikult ei küsitud. Kui kohaletulnud pensionärid olid poolteist tundi kuulanud juttu, kui

hästi neil Euroliidus läheb, tormasid nad kui üks mees lõunalauala äärde head-paremat sööma.

Kindlasti tuldi ka Rehni ja Kallast kuulama, kuid toidulauasaginat nähes oli selge, et see, mis tõelist rõõmu valmistab, on tasuta toit, mitte Rehni jutt, kui edukas ja rikkas riigis Eesti pensionäridel on õnn elada.

E(ba)-valimised Reformierakonna moodi

Peaministripartei on korraldanud 2011. aastast alates oma üldkogu ebaseaduslike e-valimistega. Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Register keeldub kinnitamast Reformierakonna uue juhatuse valimise tulemusi, sest valdav enamik kasutas elektroonilisi valimisi erakonna kodulehel, aga seadus arvestab vaid kohaletulnute hääletega.

25. mail Tartus Maaülikooli spordihoones toimunud Reformierakonna üldkogul oli umbes 500 osalejat ning arvestati ka 1494 elektrooniliselt eelhääletanuga. Varsti paljastus e-hääletuse pettus, kus Kristiina Ojulandi poolt olid e-hääletanud sundparteistatud inimesed (71 isik ehk 4,75%), kes olid oma isikuandmed ettevaatamatusest avaldanud mõne ostukeskuse juures või Reformierakonna korraldatud bussituril (silmanägemise kontrollis). Erakonna komisjon tuvas juba 2011. aasta üldkogul võõra identiteediga elektroonilise hääletamise Einar Vallbaumi poolt. Mõlemal aastal korraldas seda Lääne-Virumaal partei arendusjuht Taimi Samblik, aga eksimusi leiti veel kahes maakonnas. Üldkogu valimise protokollid lasi register tookord läbi, aga nüüd on sellest keeldutud.

10. juunil ütles jurist Alari Rammo ERR-ile, et „teadaolevalt ei ole täidetud seaduse nõue, et üldkoosolekul osalenud on andnud allkirja, seega ei saa e-hääled arvesse minna“. Ta

soovitas korraldada uue üldkogu, kus hääletaksid vaid kohaletulnud. Erakond valis juristidele maksimise ning on Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Registri keelduvad otsused kohtus vaidlustanud.

5. septembri Kanal2 saates „Reporter“ ütles Reformierakonna juht Ansip välja, et „seadust tuleb muuta“. See on läbinisti reformierakondlik lähenemine, kus probleemi lahendatakse tagantjäreli seadust muutes, nii ennast seadustest kõrgemale asetades.

Reformierakonna juhatusele kuulub 15 inimest. Rammo väitel lõppesid viiel liikmel volitused 2011. aastal ning kahel tänava 30. juunil. Seega on ligi pooled ehk seitse juhatuse liiget ilma õiguslike volitusteta.

E(ba)-valimisi kasutanud üldkogudel said Reformierakonna juhatuse uute liikmetena 2011. aastal Kalev Lillo ja Urmas Klaas ning sel kevadel Laine Randjärv koos Keit Pentus-Rosimannusega. Sisuliselt on nii või teisiti tegemist mittelegitimise juhatusel (vt ka 11. septembri Kesknädal – Ando Leps „Reformierakonnal puudub õigus valimistel osaleda“). Ja muide – meedia andmetel üldkogule kohaletulnud hääletasid pabersedelitega esimeseks erakonna esimehe 124 häälega, teiseks jäi Kristiina Ojuland 89 häälega. Ojulandi teatavasti Reformis enam pole.

HIIBUSE NÄDAL

(LIGI)MEELITAJA

Rahva toob tagasi raha

Algus esilehel

Nõukogude ajast võib rääkida kahes keeles – esmajoones muidugi just talurahva küüditamisest, aga teiseks ka Eesti majandite hiilgeaegadest 1960.–1970. aastatel. Just seda viimast perioodi, kus maainimesele maksti rohkem palka kui linnas, meenutab Põlva kongressi lehes Aasta Põllumees 2001, Külmsoo talu peremees Raivo Musting: „Ainus asi, mis toob rahva tagasi maale – nii banaalne kui see ka pole –, on raha.“ Selle ilmselge tõe ütles Musting välja ka ERR-i „Päevakajas“.

Korraldustoimkonna juhi Ester Tuiksoo sõnum on, et kongress kannab maarahva nõudmist järjepidevust. Seda öeldes keskendub ta kongressil vastu võetud otsustele, millele saab nüüd tugineda, et „toota“ maarahvale paremaid tulemusi järgmise kolme aasta jooksul, ning vältida valitsuse ükskõikset suhtumist.

Sest nagu juba juttu oli – valitsustele on pinnuks silmas vaba maarahvas, kes on leivakoti poolest sõltumatu ega trügi üheski toiduahelas, vaid künnab ja külvab, toidab ennast, riiki ja rahvast.

Maarahva kongresside traditsioon peab jätkuma, on Tuiksoo veendunud. Ülemaalisel

kokkutulemisel saavad maaeluedendajad probleemide üle otses arutleda ja koos lahendusi otsida.

Hea, et kongress haaras laia kandepinda – haldusreformi, maaelu arengu ja haridusvõrgu üle arutlesid pika päeva jooksul maaga seotud inimesed alates Arnold Rüttilist ja valitsuse esindajast Siim-Valmar Kiislerist kuni maaorganisatsioonideni, kelleks siin olid Põllumeeste Keskkliit, Maaülikool, omavalitsusliidud jmt. Mis aga puudutab kriitikat kongressi aadressil, siis – korraldage ise parem! Esimene halva tava kohane süüdistus oli

„keskerakondlikkus“, mistõttu kuuldavasti paljud volikogud oma esindajaid kongressile ei saatnud (loe: ei julgenud saata). Mis teha, kui keegi teine maarahvast kokku ei kutsu? Enne viiendat kongressi seisis ju kogu liikumine häbi-väärselt kaua!

Veelkord: miks peab ennast hästi tundev koalitsioon, kellel on riigielarve permanentse tasakaalus, kuulama mingite Anija meeste nuttu ja hala väljarändest, ääremaastumisest,

tööpuudusest, vaesusest, harimatusest? Uhke saab olla ju ilma igasuguste kongressideta.

Teine noriv, et mitte öelda parastav nool suunati meedias osavõtjate arvule, keda oli üle 220. No mis teha – Eesti on vaba maa. Ühed tunglevad tuhandete viisi odavõivaketi „H&M“ avamisel, teised sõidavad sadu kilomeetreid, et otsida ühiselt viise, kuidas parandada eestlaste elu maal ning seeläbi tugevdada Eesti riiklust.

Urmi Reinde
Järvamaalt Esnast

Keskerakond ei lasku Krossi tasemele

Mõned Keskerakonna fännid on avaldanud erakonnale survet vastata IRL-i linnapeakandidaadi Eerik-Niiles Krossi labasustele samaga – piltlikult, miks Savisaar ei lenda helikopteriga Krossi taustale, ei vehi käte ja jalgadega ega pungita silmi nagu tema konkurent?

KESKNÄDAL

Elmisel nädalal sai kallutatud peavool endale taas valimiseelse mänguasja – seekord Nobeli preemia kandidaadi Jaan Krossi poja Eerik-Niilese. Tema tunnustatud isa pöörab piinlikkusest hauas kindlasti ringi. Linnapeakandidaat Kross ronis igasuguseid eeskirju eirates oma plakatitega Tallinna linnavalitsuse ette, levitas välimeedias valesõnumeid (justkui igalt tallinlaselt võetaks 1000 eurot), liputas Tallinna Televisiooni saate „Linnapea tund“ ajal 4. korruse akna taga oma valimisreklaami ning tagatipuks registreeris domeeninime

edgarsavisaar.ee. Samad plakatid olid ka IRL-i meeskonna jalgratastel, kui nad saabusid linnavalitsuse hoonesse valimismärkiru üle andma. Meedia oli loomulikult igal pool kohal. Solidsusest ja tõsiseltvõetavusest on see kõik kaugel. Edgar Savisaar esitas IRL-i vastu hagi ning Harju maakohus kohustas Eesti Interneti Sihtasutust domeeninime edgarsavisaar.ee peatama. Hagi alusena märgitakse muu hulgas, et tegemist on ilmselge pahauskse domeeninime registreerimisega kostja poolt ja et domeen registreeriti ebaseaduslikult ja pahatahtlikult. Krossi avatud veebileheküljel edgarsavisaar.ee suleti.

Kross silmnähtavalt teeb tarandit – veiderdamine ja valetamine meeldivad kindlasti poliitiliselt

Keskerakonna vastureklaam väidab, et Eerik-Niiles Kross lasi 1990. aastatel ehitada endale Harju tänava kirjanikmaja pööningule korteri, et ta saaks endale, Tõnis Paltsile ja Toomas Hendrik Ilvesele 42 000 krooni eest 11 miljonit maksva maja Toompeal ning et ta käskis lasta üle piiri FBI poolt taga otsitava kriminaalkurjategija Antonio Angotti. Krossi pättuste nimekiri ei ole siinkohal täielik.

pimedale valijaskonnale, seda näitasid omal ajal ka Indrek Tarandi 100 000 häält. Aga jumalaparast, ei ole vaja seesugustel kiibitsetajatel oodata reaalselt poliitikat, kasvõi kõrgemaid palku ja pensione ning vastuvõetavamaid hindu, töökohtadest rääkimata. Ajaloost on juba teada kuningriiklaste etendused Riigikogus koos nugisetopiste ja šamaanitrummidega – see võis olla lõbus, kuid samal ajal tõsteti kodudest välja kümneid tuhandeid eesti peresid ja erastati peaaegu kõik tootevettevõtted. Lollimängimisele järgneb tavaliselt kiire lõppmäng, ja maksjaks on tavaliselt valija.

„Verised majad“ – traagiline dokumentaalfilm eestlaste ajaloost

Film „Verised majad“ on traagiline lugu Eesti-maa lähiminevikust. Sellest, kuidas tuhanded inimesed omaenda kodust vägivaldselt välja tõsteti. Seda vaid mõni aasta pärast seda, kui Eesti riik jälle iseseisvaks sai. Ülekohtus viidi ellu omandireformi ülla nimetuse varjus, vaata-mata sellele, et seadus keelas uue ülekohtu teki-tamise.

Ebaõiglase omandireformi autoriks tuleb lugeda Mart Laari rahvusradikaalset valitsust, kes alustas nn õigusliku järjepidevuse taastamist. Hüljates sotsiaalse ja majandusliku solidaaruse tee, päästeti valla ohjeldamatu omakasutajate vabadus. Loosungid „Plats puhtaks!“, „Riik on halb peremees!“ ja „Meie aitame neid, kes suudavad ennast ise aidata!“ ilmestasid seda Mart Laari peaministriks ja Liia Hänni reformiministriks oleku aegu.

Läks lahti rahvusliku vara hullumeelne ümber-jagamine poliitiliste otsuste alusel. Omandireformi hammasrataste vahele jäi umbes 100 000 üürnikku ja nende perekonnaliiget. Omanike majades elanud sundüürnikud kaotasid oma seaduslikult saadud kodud, ilma et neile oleks see kaotus kompenseeritud, nagu seda tehti Poolas, Saksamaal, Lätis.

Täispikk dokumentaalfilm „Verised majad“ näitab täies eheduses seda ahnet ja alatut röövimist päise päeva ajal. Filmis on ka hulk ajaloolisi dokumentaalkaadreid, mis näitavad Balti riikidest Hitleri kutsel lahkunud sakslaste ümberasustamist Ida-Euroopasse, kus majatäisi kohalikke elanikke küüditati või surmalaagrisse saadeti. Eestist lahkunud baltisakslastele ongi Eesti riik heldel käel hakanud nende vanu maju tagastama, korrates sellega sõja ajal toimunud ülekohtu.

Filmi autor ja režissöör on Toomas Lepp, kaasautoriks on Heimar Lenk. Konsultantideks Eesti Üürnike Liidu esimees Helle Kalda ning liidu tegevjuhid Peeter Tedre ja Vello Rekkaro, ajakirjanik Urmi Reinde jpt.

Koduhädas sundüürnikud loodavad Keskerakonnale

22 aastat on möödunud päevast, mida seostatakse sundüürnike kui sotsiaalse staatuse tekitamisega omandireformis. Reformiseadustes sedastatud eesmärke eirates ja põhiseaduse nõudeid rikkudes ohverdati nende umbes 100 000 inimese kodu, kes ei saanud kasutada oma rahvakapitaliosakuid (EVP) seaduslikult nende kasutuses oleva korteri erastamiseks. Selle ebavõrdse ja tasakaalustamata protsessiga suunati tuhanded perekonnad sotsiaalmajandusliku tragöödia kursile. Munitsipaalmajad andsid neile küll katuse pea kohale, kuid omandireform ise ei ole lõppenud, kuni pole jalule seatud ka õiglus.

HELLE KALDA
Eesti Üürnike Liidu esimees

Ainsana Eesti parteidest on Keskerakond sundüürnikke mõistnud ja oma programmis kajastanud: eluasemepoliitikas tuleb lähtuda põhimõttest, et igal inimesel on õigus eluasemele ja et riiklik eluasemestrategia tuleb vastavalt ümber töötada, sh rakendades meetmeid sundüürnikele omandireformi käigus tehtud ülekohtu heastamiseks.

Sundüürnike problemaatika on seotud ka inimõiguste konventsiooni teadliku eiramisega. Euroopa Liidus on Eestil kohustus austada selle konventsiooni sätteid, sh iga isiku koduõigust, mil-

lega omandireformis vastuollu mindi.

Kuna koduõigus on osa inimõigustest ja genotsiidiga seotud kuritööd on aegumatud, on ka omandireformi käigus aset leidnud elanike vara riisumine, nende õiguste ahistamine ja inimeste sunniviisiline ümberasustamine aegumatud kriminaalkuriteod.

Valija, ära lase oma häält ära häkkida – siis on lootust, et õiglus jõuab ka Sinuni!

Kui Eesti soovib sarnaneda humanistlikule Euroopale, siis pole valikut – tuleb edeneda põhiliste inimõiguste järgimisel ja lõpetada inimõigustega vastuolus olev korruptiivne omandireform ning parandada tehtud vead.

Sundüürnike kahjud tuleb korvata

Heastamiseks riigi poolt omandireformiga põhjustatud ülekohtu,

on vajalik, et need elanikud, kes jäid ilma enda kasutatava eluruumi üldistel võrdsetel alustel erastamise võimalusest, saaksid neile tekitatud otsese materiaalse kahju eest kompensatsiooni ja et neile hüvitataks ka moraalne kahju, sotsiaaltagatiste osas võrdsustades sundüürnikud represseeritud isikutega. Sundulukorrast omal käel välja rabelnud inimestele peale sunnitud väljaminekud tuleb riigil korvata.

Lahendused koduhädas inimestele

Sisuliselt on inimeselt kodu võtmine sundvõõrandamine. Sundüürnikelt võeti eluase ilma vastava kompensatsioonita.

Et taastada õiglus, heastada ülekohtu ja tagada riigi usaldusväärsus oma kodanike ees, peavad kõik institutsioonid austama inimõigusi, sh iga isiku koduõigust, ja kohtlema kõiki oma kodanikke õigusriigile kohaselt nii materiaalses kui ka moraalses mõttes. Keskerakond on ühes või teises kohalikus omavalitsuses võimul olles omavalitsuste piiratud võimalusi kasutades toetanud sundüürnikke neile põhjustatud koduhädas, otsides omandireformis koduta jäetule erinevaid lahendusi, sh kolimistoetusi, munitsipaallemuid ja sotsiaaleluruumi.

Nagu öeldud, on kõige intensiivsemalt sundüürnikke abistanud Keskerakond. Valija, ära lase oma häält ära häkkida – siis on lootust, et õiglus jõuab ka Sinuni!

TERANE MÕTE

„Alla keskmise sissetulekuga inimestel ei ole võimalik endale eluaset soetada, ning kui nende aitamiseks midagi ette ei võeta, siis lähitulevikus võib see muutuda riigile mitmete sotsiaalsete ja demograafiliste probleemide allikaks.“

Tallinna abilinnapea Eha Võrgu sõnul vajab eluaseme valdkond riigipoolset toetamist ja reguleerimist. Näiteks Soomes on pooled üürikorteritest ehitatud riikliku laenu abil ja intressitoega. (Raepress, 11. september).

MTÜ Demokraadid peremees Leedo alustab tuukritööde-äriga?

Patendiametis on saanud heakskiidu ärikes Vjatšeslav Leedole kuuluva Tuulaja OÜ taotlus registreerida kaubamärgina kollase ja mustaga tulilind ning sõnad „MTÜ Demokraadid“. Kui 1. oktoobriks ei laeku vastuväiteid, siis peavad Rainer Vakra „demokraadid“ tegevust Riigikogus edaspidi kooskõlastama selle firmaga. Juriidiliselt on äriühingul isegi alus nõuda sõnade MTÜ Demokraadid kasutamise keelamist trükistel. Ilmselt seleni ei munda, sest Keskerakonna hüljajatel olid kokkulepped uue peremehega, ning praamikuningal oleks heameel endast sõltuvate poliitikute üle.

MTÜ Demokraadid mullusest aruandest saame teada, et aasta lõpuks oli nende arvel 5862 eurot ja tulu saadi koos liikmete annetustega 7450 eurot. Selliste tulude juures ei leidnud nad üliväikest summat 185,33 eurot, et ise kaubamärgitaotlust esitada.

Vakra valetas

1. augusti Postimehe veebis ilmus Karin Kangro artikkel „Leedo firma sai endale kaubamärgi MTÜ Demokraadid“, mis kinnitab eelnevaid kokkuleppeid äriamestega. Kuigi artiklis edastatakse Rainer Vakra ütlus, et „ettevõttega seotud inimesed pakkusid oma abi, kui lugesid mullu suvel lehest, kuidas Keskerakond üritas MTÜ registreerimist takistada“, siis tegelikult see on vale. Ajalehest said nad seda lugeda 17. mail Tuuli Kochi nime alt, aga esimese katse kaubamärgi registreerida tegi Tuulaja OÜ juba 11. mail ehk ligi nädal aega varem. Seega Rainer Vakra valetas, et talle pakuti abi pärast ajalehes artikli ilmumist. Esimene katse ebaõnnestus ja teist korda esitas Tuulaja OÜ 16. juulil sama taotluse, mille menetlus jõudis praeguseks registreerimise otsuse avalikustamiseni.

Äriregistri ja Patendiameti andmed näitavad, et hoopis Rainer Vakra punkt esitas MTÜ registreerimise avalduse viimasena ega arvestanud varasemalt menetluses olnud nimedega ega tundnud

Tuulaja OÜ taotlustel on kolm identset lindu, ainult äravahetatud värvi ja tekstiga.

huvi oma nime kaubamärgina registreerida. Postimehele põhjendas ta registreerimise jätmist firmale sellega, et firmal on varasem kogemus kaubamärkide registreerimisel. Tundub tõenäolisena, et parlamenti on saanud inimene, kes ei suuda täita avalduseblankette iseseisvalt. Viimases Kaubamärgilehes on avaldatud 136 registreerimise teadet, nendest 61 ehk 45% on esitatud ilma esindajata (patendivolnikuta). Tuulaja OÜ ei ole registreeritud patendivolnikuna ega tegutse Vakra Demokraatide esindajana. Miks ei makstud patendivolnikule, et nimi ikkagi oma MTÜ-le registreerida? Summa oleks olnud ilmselt paarsada eurot, aga oleks ära jäänud võimalus sattuda kohtuvaidlusele äriühinguga, kui suhted peremehega peaksid halvenema.

MTÜ Demokraadid hakkab teostama veealuseid päästetöid?

Tuulaja OÜ on varem taotlenud või juba saanud kaubamärgidena endale nimed „OMAKODU“, „Saarte Hääl“, „Hiitu Nädal“ ja „Hiidlane“. Nende plaanid Toompea demokraatidega pole veel avalikustatud, aga uued taotlused, täpselt sama tulilinnu ja äravahetatud värviga, on esitatud tuukritööde teostamiseks. 15. novembril 2012 esitati taotlus kaubamärkide „EMSC“ ja „Estonian Maritime Security Company“ registreerimiseks. Pole välistatud, et lisaks Ruhnu kiriku katuse tõrvamisele läheb rühm Vakra demokraate kunagi oma peremehe firmaga Tuulaja OÜ teostama „veealuseid päästetöid“ või „laevade ja paatide üürimist, rentimist“.

31. detsembri 2012 seisuga oli MTÜ Demokraadid liikmeid kaheksa; nendest Vilja Savisaar- Toomast, Ain Seppik ja Toomas Varek liitusid juuli keskel Reformierakonnaga. MTÜ on sõlminud koostöölepe sotsiaaldemokraatide fraktsiooniga, ja ülejäänud viie liikme erakonnastumine on tõenäolisem kui iseseisva jõuna esiletõusmine.

Virgo Kruve

Jällegi meenus Põlvamaalt võrsunud rahvusliku ärkamisaja suurmehe Jakob Hurda mõte, et eestlastel pole kunagi võimalik suureks saada arvult, küll aga vaimult. Silmapaistvat mõtteerksust ja pealehakkamist on Eestimaal läbi aegade tõestanud meie mitmekülgselt arenenud maaelu.

JAAN LUKAS
Jõgevamaa ajakirjanik

Murest maaelu käekäigu pärast hakati korraldama ka maarahva kongresse. Seekord tuldi kokku Põlvasse. Igal juhul oli see sündmus, kus taaskord räägiti maaelu tulevikust ning ennekõike haldusreformist, maaelu arengukavast ja koolivõrgu uuendustest.

Kohale oli tulnud

erinevatest Eestimaa nurkadest. Üheks kaugemaks saabujaks oli usutavasti hiidlane, Kärddla ühisgümnaasiumi direktor ja Koolijuhtide Ühenduse juhataja aseesimees Ivo Eesmaa. Ta küsis oma sõnavõttus: „Kas koolijuhtid on rõõmsad uute otsustamisvajaduste üle?“, ja ka vastas sellele. Jõgevamaalt Tabiverest sõitis vallavolikogu liige Raul Rääsk kohale tsikliga. „Olen väikest viisi mootorrattafänn. Tulek läks õnnelikult, nautisin ilusat ilma ja sain paraja annuse värsket õhku, mis mitmetunniseks mõttetööks ära kulub,“ seletas ta.

Haridusteamade arutellu oli tänapäevases kontekstis põimitud Oskar Lutsu looming. Nimelt tsiteeris Unipiha algkooli direktor Eha Jakobson ridu, mida koolirahva listis oli välja öelnud Toomas Takkis. Need kõlasid nii: „Kui Arno isaga pärast suvevaheaega koolimajja jõudis... selgus, et klass oli pooltühjaks jäänud. Tootsi pere kolis juba kevadel Soome, Imelik on teel Austraalia poole, Raja Teele olla kuuldavasti Saksamaal ja Kiir Iirimaa. Tõnisson või Lesta elavad nüüd kuskil Tallinnas või selle lähistel. Õpetaja Lauri asemel hakkab enamikku tunde andma köster. Laur ise aga mängivat viiulit bändis, Rootsi vahet sõitval laeval...“ Eks ta ole.

„Tänapäeva hariduselu tulevik

tekkitab pingeid ja põhjustab muret. Lõuna-Eestile on oluline koolide püsima jäämine. Kool peaks ikka asuma lapsele võimalikult kodu läheduses, sest osal tüdrukutel-poistel on keeruline suuremasse keskusse kooli minna. Leidub ju peresid, kus autot pole,“ arutles Võrumaa Loosi küla külavanem ja kohaliku maanaiste seltsi eestvedaja Viive Tomson, kes osalenud kolmel maarahva kongressil. „Nii haldus- kui ka haridusreformi temaatikat pole maainimestega piisavalt arutatud,“ arvas aga põlvamaalane Tõnu Tammiksaare. Rõngu kandist tuli kongressile Robert Sinimägi, kes töötanud

- 1. TÖÖTAVAD:** Presiidiumis töötasid haldusreformiblokis (va Sarapuu, Ester Tuiksoo, Jüri Landberg ja Jekaterina Fedkina).
- 2. ELUTÖÖ:** Arnold Riütel (85) on nii presidendina kui ka põldo doktorina terve oma elu seisnud maainimese eest.
- 3. TOIMEKAS:** Inge Hirno on Setumaalt – Saatse pansionaadis elavaks saanud.
- 4. ÜKS NOOR, TEINE KOGENUD:** Delfi reporterit Marko Järvi niivõrd maaelu kui Savisaare sissekirjutus.
- 5. TARTU ÜLIKOOLI ESINDAJA:** Filosoofidoktor Garri Reinert keerati Ida-Euroopa areng 50 aastat tagasi ja see oli suur viga, siupleme.
- 6. VABARIIGI PRESIDENDI VALLA VANEM:** Peeter Rahne, kes asub ka Ärna talu.
- 7. ÜLIMALT SISUKAS:** Iga osavõtja sai kaasa paksu ajalehe „Kongress“, kus paljud sõnavõttud ja maamured kirjas, autoriteetne Raivo Musting, Arvo Sirendi jpt. Lehe pani kokku Taavi Pukk

ka ajalooõpetajana ning saanud Nõukogude armee teenides erumajoriks. „Rõngu vallas on suured õunaaiad likvideeritud,“ ütles ta esimese asjana, mis südame valutama paneb. Seejärel läks jutt tõmbekeskustele. „Praegu on mulle tõmbekeskuseks Rõngu alevik, kuhu saan sõita hommikul kell kaheksa väljuva bussiga. On aga oht, et tõmbekeskuseks saab Elva, mis aga minu kodust märksa

kaugemale jääb.“ „Rõngu on olnud läbi aegade üks rammusamaid hariduskoldeid Eesti maapiirkondade seas. Siit pärinevad helilooja Aleksander Läte ja keeleteadlane Mati Hint, kunstnik Elmar Kits, näitlejad Ahti Puudersell ja Andero Ermel. Praegu püüab vald alles hoida keskkooli. Põhiharidus peaks aga Rõngukanti kohe kindlasti jääma,“ mõtiskleb Sinimägi. Unipiha koolijuht Eha

Eestis õit

Nagu paljudele, maitsevad ka mulle kukeseened. Veelgi rohkem aga meeldib nende korjamine. Metsaõhk, kaunis loodus, kuldset sirmikesed sambla sees – milline nauding!

MARIKA TUUS-LAUL
Riigikogu liige, õiguskomisjon

Kurvaks teeb aga see, et kuke-seente ja marjade korjamisest, ümarpalkide varumisest ja

Eesti on Euroopas üks halvima sissetulekujaotusega riike, mille demograafiline areng vihjab, et 2050. aastaks on praegune rahvaarv kahanenud poole peale. „Selle asemel, et nendele probleemidele otsa vaadata, on Euroopa praegusele meelsusele kahjuks iseloomulik reaalsusest mööda libiseda ning kujutada Eestit Euroopa täieliku eduloona,“ kirjutab Erik S. Reinert.

Valusad sõnad, aga kahjuks on teadlasel paljuski õigus. Oleme ju tõepoolest oma odava tööjõuga allhanked tegev ja madalat lisandväärtust tootev riik. Madala palga ja tööpuuduse tõttu on Eestist viimase kahekümne aastaga lahkunud üle veerand miljoni inimese. Läänud aastal läks ära ligi 12 000 ja järsemad minevad on alles ees. Mis eduloost me saame rääkida, kui umbes

350 000 inimest elab meil vaestes oludes, kui 90 000 inimest on ravikindlustuseta ja puuetega inimeste arv hakkab lähenema 140 000-le. Me ei saa ju Reformierakonna kombel uhked olla selle üle, et peaaegu 80% tööinimestest teenib alla 800 euro kuus ja nendest pooled saavad vähem kui 400 eurot. Soomes on aga näiteks meeste keskmine palk erasektoris 3840 eurot, naistel pisut vähem. Vikerkaare artiklis tuuakse näide Eesti mõne aasta tagustest palkadest – meil teeniti umbes 10% sellest, mida saab Pariisi või Frankfurdi tänavapühkija. Aga hinnatõusudelt oleme teistest pikalt ees, seda juba mitmendat aastat järjest.

Kodumaine tootmine esikohale

Tallinna linnapea Edgar

Maal kostis seekord Põlvast

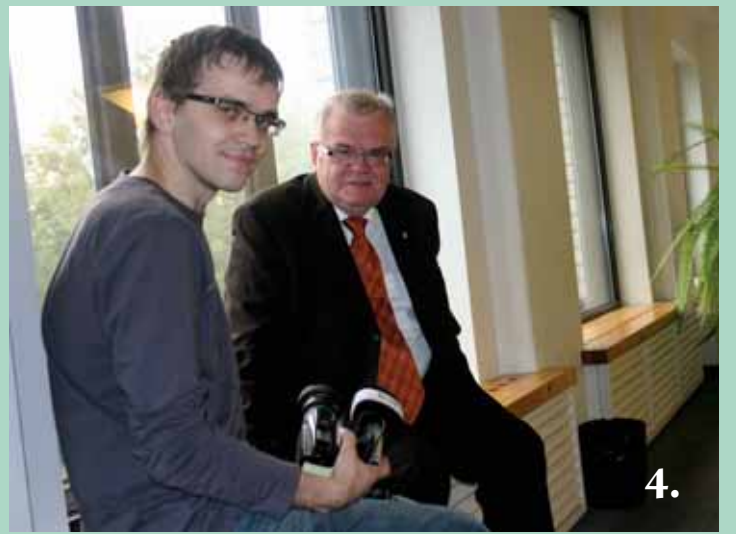
1.

2.

3.

4.

...sakult) Arvo
...lumajandus-
...li juhataja.
...akobit ei huvitanud
...aagmaa sõnul
...milles veel praegu
...I juhib Abja valda,
...“Maarahva
...eks Juhan Särgava,
...k.

5.

6.

7.

Jakobson ütles, et mitmes paigas, kus omavalitsus kooli sulgenud, tegutseb nüüd edukalt erakool. Näiteks Peedu kool Tartumaal ja Pikakannu kool Võrumaal

„Olen suhelnud ja lävin

ka praegu paljude inimestega erinevates külates. Maaelu kõige teravamaks probleemiks pean ääremaastumist, sest mitmes paigas kipuvad külad

tühjaks jääma ja põllud umbrohtu kasvama,“ ütles kauaaegne Elva politseiülem Mikk Puhalainen, kelle sulest ilmunud tõsielusündmustel pärinev raamat „Detektiivimärkmed“. „Maaelust peaks ikka rääkima inimesed, kes maal piisavalt ringi liikunud on. Kord küsisin ühelt üsna eluvõõra jutuga lektorilt, kas ta mõnes külas on üldse käinud. Tuli välja, et tal oligi vaid ühte Peipsi-äärsesse paika

asja olnud, sest seal elanud abikaasa sugulased,“ meenutas Puhalainen. Kongressil ei puudunud ka humoristlikumad seigad. Nii kõlas saalis naer, kui keegi küsis haldusreformi tutvustanud regionaalminister Siim-Valmar Kiislerilt, kas Reformierakond ja peaminister lasevad IRL-i reformikava üldse ellu viia, ning vastuseks kõlas: ükski valitsus pole igavene!

Elevust tekitas ka episood, kus Euroopa Parlamendi saadik Ivori Padar andis kongressi volikogu esimehele Ester Tuiksoole üle õuna, mille oli kingituseks saatnud Põltsamaa linnapea Jaan Aiaots. Nii Aiaots kui ka Padar on erakonnakaaslased Sotsiaaldemokraatlikust Erakonnast.

Seega eksivad need, kes maarahva kongressi vaid keskerakondlikuks ürituseks

peavad. Oli ju kohal ka Suure-Jaani vallavolikogu liige ja Kuhjaveere külavanem Romeo Mukk, kes kuulub Reformierakonda. Põltsamaa vallavanem ja Jõgevamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimees Toivo Tõnson on aga Isamaa ja Res Publica Liidu liige.

Hundisilma talu peremees Edgar Savisaar ütles enne kongressilt lahkumist: „Kõik siin kuuludud mõtted olid igati

huvitavad ja asjalikud. Põlva ja Põlvamaa on ka väga ilusad paigad. Olen siin Ahjal ju minagi töötanud – ajalooõpetajana.“

Legendi järgi on Põlva saanud nime selle järgi, et siinsesse kirikusse olla kunagi ammu müüritud põlvitav tütarlaps Maarja. Kongress tõestas, et Eesti maarahvas ei kavatse küll põlvitama hakata ega lase ennast ühiskonnast sotsiaalse müüri ealdada.

Maal kasvab kukeseenenemajandus

Savisaar on toonitanud, et kui Keskerakond saaks ka riigis võimule, siis oleks esimene asi avardada rahvuslikku majandust, sealhulgas tööstustootmist, sest juba aastaid voolab tulu välismaiste ettevõtete kaudu Eestist välja. Meei võtta neilt isegi makse selle pealt. Siit aga tuleksid uued töökohad, üle-eesti-line tasuta ühis-transport paneks inimesed liikuma – see elavdaks majandust, sest inimestel on kergem tööd leida ja tööl käia. Lõppkokkuvõttes

tõuseksid Eestis palgad ja väheneks inimeste äravool. Tänapäevane Eesti majanduspoliitika on aga jäetud juhuse hooletseks. Me vaatame, mida investeerijad ühest või teisest asjast arvavad, ning läheme sellega siis lihtsalt kaasa, ise pead murdmata. Meil endal ei olegi mingeid ideid, majandusplaane, uuendusi. Majandusprofessor Raul Eamets analüüsib, et Eesti piduriks on dogmaatiline majanduspoliitika. Ta ütleb, et majanduslikud dogmad on kivisse raiutud ja meil isegi ei arutata nende üle. Ettevõtte tulumaks, valitsuse võlakoorumus, maksud – need kõik on meil tabud. Eametsa meelest võiksime arutleda näiteks toidu käibemaksu alandamise üle, sest paljudes riikides on see Eesti omast madalam.

Tõepoolest, maksud ongi ju mõeldud majanduse reguleerimiseks. Headel aegadel võib neid tõsta, halbadel aga langetada. Eesti valitsus on toiminud aga täpselt vastupidi. Õeldakse küll, et maksudega ei mängita, aga tegelikult tõstetakse meil neid (näiteks käibemaksu ja aktsiise) üleöö.

Läti ja Leedu panevad Eestist mööda

Me ei peaks ka nii üleolevad olema oma naabrite Läti ja Leedu suhtes, vaid tegema hoopis rohkem koostööd. Kuigi ka Läti tabas mõni aasta tagasi majandusšokk, kasvas nende majandus II kvartalis 3,8% (meil 1,3%). Leedu on edukas seetõttu, et säilitas maaelu ega hävitanud põllumajandust, mida 1990-ndate karmide reformidega tehti Eestis. Leedus on palju väike-

talusid ja väiketootmist. Läti on edukas aga sellepärast, et nemad on kasvatanud eksporti ka SRÜ riikidesse, mida Eesti jällegi on vältinud. Kui meil nimetada Venemaad,

Ei saa ju Reformierakonna kombel uhked olla, et pea-aegu 80% tööinimestest teenib alla 800 euro kuus. Soomes on aga meeste keskmine palk erasektoris 3840 eurot.

siis oled kohe Eesti riigi vaenlane. Samas ei saa mööda vaadata faktist, et Maailmapanga hiljutise analüüsi põhjal möö-

dus Venemaa mullu Saksa-maast, tõustes Euroopas esimeseks ja maailmas viiendaks. Ja mis parata, õppisime juba nüüd uute turgude pärast. Ka Eestil on viimane aeg tõele näkku vaadata ja mõelda globaalsemalt. Kukeseene korjamisega me kaugele ei jõua.

Pildil: Edgar Savisaarel ilmus juba 2008. a majanduspoliitiline kogumik, kus enamik meie majandust ohustavaid probleeme käsitletud leidis.

Ameerikamaa fännid ka valimistel platsis

Tartus, Tallinnas jm Eestis vaatas rahvas ammulisui sõprade reformierakondlaste sõlmekeeratud sõnumiga suuri ja uhkeid valimisplakateid. Küll oli kirjas Ants Raadile Kultuurilinnak Laaneots, küll Tarmo Põhikoolid Korda Noop või Urmas 100 Kilomeetrit Uusi Kõnni- ja Jalgrattateid Kruise. Aga see, et mõned inimesed neid liiga segasteks pidasid, ei tähenda, et tegemist oli halbade või mõttetute plakatitega. Pilku ju püüdsid.

AADU MUST
kandidaat Tartus

Mis aga peamine – plakateid ja loosungeid tuleb osata lugeda. Lisaks tekstile tuleb mõista ka konteksti. Kõik kokku räägib loosungist lausujast, eesmärkidest, püüdlustest ja unistustest tavaliselt hoopis enam, kui sinna kirjutatud sõnad. Näiteks sellised vahvad hüüdnimed nagu „Igor Kätesaadav“ või kodanik „Kahekordne Sünnitoetus“ on minu arvates hea naljasoonega inimese pandud ja räägivad nende kandjate või väljamõtletejate säravast huumorimeelest ning võimest ka iseenda üle naerda.

Ameerika uhkus ja Eesti uhkus

Aga tegelikult on neisse hüüdnimedesse peidetud sõnum veel palju sügavam. Proovin natuke lähemalt selgitada.

Jutuks olnud reformierakondlaste hüüdnimedega loosungid on enam-vähem üks-üheselt üle võetud Ameerika Ühendriikide valimiste arsenalist. Samuti nagu nende „uhkuse“ loosung (see Ameerika uhkus on küll natukene teise tähendusvärviga; mitte nagu see Eesti uhkus, mis ajab upakile). Võrreldes eeskujuga on jutuks olevad hüüdnimed ka pikemaks ja kohmakamaks saanud, aga alguse asi – tegijal juhtub.

Ah et miks nad võõrapärsed tunduvad? Sest Ameerikas on meie omast mõneti erinev lisanimed traditsioon. Eesja perekonnanime vahele on kombeks kirjutada vahenimi (*middle name*). Näiteks Barack Hussein Obama või John Fitzgerald Kennedy. Selline nimetraditsioon kohe kutsub vahenimena midagi ilusat ja uhket kasutama. Vaatad inimest, tema suuri tegusid, ja lisanimed-hüüdnimed kerkivad lausa iseeneest keelele. Näiteks Jaan Ehita Mats või Jüri Võrgutaja Kaunisjuus sobivad ühele või teisele kandjale ju kuratlikult hästi.

Tervet loosungit kahe nime vahele tavaliselt siiski ei poogita. Ükski normaalne inimene ei viitsiks nii pikka nime välja öelda. Pigem peetakse vooruseks nime lühidust ja tabavust. Tavakasutuses kahaneb vahenimi ise vaid selle algustäheks. Näiteks John Fitzgerald Kennedy jääb esimese hooga järele John F. Kennedy, hiljem jääb nimi veel lühemaks.

Nii ameerika kui ka eesti nimetraditsioonis on raudne reegel, et nime pikkus suulises käibes on pöördvõrdelises sõltuvuses seda kandva tegelase tuntusega. Mida tuntum mees, seda lühemast nimest piisab. Eesti traditsioonis oli noorepoolse talumehe nimi näiteks „Pööra Antsu Miku Jaani Andres“. Kui ta vanemaks

sai, kahanes nimi „Pööra Antsiku Andreseks“. Ja lõpuks, juba tuntud tegijana oli ta lihtsalt „Pööra Andres“. Kennedy oli ka üle-küla-tuntud mees ja tema nimest jäi rahvasuus vaid JFK – kõik teadsid, kellega tegemist. Täpselt samuti, nagu nende teise ilmasõja aegse riigiisa Roosevelti nimetamiseks piisas kolmest tähest – FDR.

Raadi Ants jt

Eestilik lisanime-traditsioon, erinevalt ameerikalikust, paigutas lisanimed eesnime ette. Nii oleksid need plakatitel üles loetud nimed meie keeli Raadi Kultuurilinnaku Ants Laaneots (või kui mees tuntud, miks mitte lihtsalt Raadi Ants). Teine siis „Põhikooli Tarmo“, jne. See Urmase nimi ei jääks kindlasti nii pikaks, tegemist on ikkagi teatud-tuntud mehega. Jääks ilmselt kas Saja Kildi Urmas, Kõnnitee Urmas või midagi muud ilusat. Aga nii oleks see ainult eesti traditsiooni puhul.

Ei mina ega Rahvamuuseumi Tõnis neid ameerikalikke nimemalle ilmselt ei kasuta. Aga poliitiliselt küpsed ja demokraatlikke traditsioone austavad inimesed ei lähe teistele ütleva, millist stiili, kas siis eesti või ameerika oma, nood kasutama peavad. Seda enam, et

REFORM TEEB KESKI: Reformierakonna telk Tartu sügislaadal. Telgid tõi Eesti valimiskampaaniasse Keskerakond. Foto Facebook

just läbi tolle teise stiili selge rõhutamise jõuab meieni nende suur sõnum. Sõnum inimestest, kes seavad kõrgele pjedestaalile ameerika kultuuri, traditsioonid, elulaadi ja poliitika. Just selle loosungi vormi järgi saab tark inimene teada, mida nad sõõvad, millise autoga sõidavad, millist muusikat kuulavad. Eelkõige aga seda, millest unistavad ja mõtleavad. Ja need, kel on samasugused unistused ja ideaalid, hääletavad kindlasti nende *middle name*-meeste poolt.

Kui see ameerika värk Sulle ei meeldi, on Sinu isiklik asi. Täpselt samuti ei pruugi minu erakonna loosung „Tõotab!“ meeldida „rikastele ja ilusatele“. Teadagi, töötamisel on pahatihti tugev higilõhn juures, ja ega see kõikide unistustega saagi harmoneeruda. Loosungid on erinevad, sest inimesed on erinevad, nende soovid ja unistused on erinevad, ja valimiselised on ka erinevad. Nii lihtne see asi ongi.

Bashar al-Assadi võimulejäämine oleks Süüriale parim lahendus

Praegusel Süüria presidendil Bashar al-Assadil polnud plaaniski poliitikasse siseneda. Isa Hafez al-Assadi tööd Süüria riigijuhina pidanuks jätkama vanem vend Basseel. Noorem vend Bashar valmistus hoopis edukaks silmaarstikarjääriks.

PRIIT KUTSER
Põhja-Tallinna asevanem

Paraku sai Basseel 1994. aastal õnnetult surma. Kuus aastat hiljem läks Allahi juurde ka vendade isa, tollane Süüria president Hafez al-Assad. Lääneriigid eesotsas

USA-ga panid lootused Bashari peale. Temast oodati „oma meest“ regioonis, ent Bashar otsustas jääda iseseisvaks juhiks ja mitte saada USA hüpinkukaks. Lääs on võtnud nõuks teda selle eest tüüdi karmilt karistada.

Assadi perekond kuulub tagakiusatud usuvähemusse

Selleks et mõista Süüriat, on tarvis alustada ajaloost. Sõna „Süüria“ pärineb kreeklastelt. Nii nimetasid nad kunagi piirkonda, mis ulatus tänase Süüria piiridest tublisti kaugemale. Kui Rooma impeeriumis kuulutati riigiusuks kristlus, sai Süüriast tugev ristiusu kants. Mõnes mõttes on Süüria seda tänini, kuigi kristlasi on 23-miljonisest elanikkonnast vaid 10%, aga see on ju ikkagi 2,3 miljonit.

Nagu kristlased jaotuvad põhiliselt katoliiklasteks, õigeusklikeks ja protestantideks, nii lahknud ka islamiusulised sunniitideks, šiitideks, drusiideks ja veel paljudeks teisteks. Süürias elab aga selline usulahk nagu alaviidid, kes on šiitide üks erivorme. Sunniitide ja šiitide vaheline viha-vaen on kestnud sajandeid. Sunniidid kiusavad šiite sama jõhkralt ja veriselt taga nagu katoliiklased omal ajal protestante.

Süüria alaviite on massiliselt tapetud, kui võimul on olnud sunniidid. Nagu kristlasi, on ka alaviite Süürias vaid 10%. Seega, Bashar al-Assadil on märksa olulisem tähendus ja riigijuhina täita tõsisem funktsioon kui lihtsalt võimul olla ja oma jonnit ajada. Peaksid mässulised-terroristid võimu haarama, on kindel, et alaviidid, drusiidid ja ka kristlased satuvad ulatultlike repressioonide alla. Süüria verine ajalugu on selle tõestuseks.

Assad tahab ilmalikku Süüriat, mitte Süüria islamivabariiki

Bashar al-Assad pooldab oma isa visiooni Süüriast kui sekulaarsest, mittereligioosest riigist. Kui isa Hafez tuli võimule, hakati tütarlapsi koolidesse lubama. Al-Assad teadis, et Süüria nii etniliselt kui ka usuliselt kirju ühiskond saab võimalikult harmooniliselt toimida üksnes siis, kui riik ei ole ühegi usu poole kreenis.

Mässuliste seas on esiplaanil sunniitidest islamiäärmuslased, kelle eesmärk on rajada Süüria islamivabariik. Nende taga seisavad nii

Al-Qaeda kui ka regionaalse suurvõimu positsiooni ihaldav sunniitlik Saudi Araabia. Süüria usuriigina ei salliks oma territooriumil teisi usulisi vähemusi ja alustaks nende massilist tagakiusamist ja järkjärgulist hävitamist. Seetõttu oleks alaviidist presidendit jätkamine hetkel halvast valikutest Süüriale parim.

Saudi Araabia tahab saada regionaalseks suurvõimuks

Kui alaviidid on šiitide erivorm, siis vahubiidid, kes juhivad autoritaarset Saudi Araabia režiimi, on sunniitide äärmuskonservatiivne erivorm. Saudi islamiriik tahab saavutada piirkonnas suurvõimu staatust. Takistuseks sellel teel on samuti suurvõimu positsiooni ihalev šiitlik Iraan ja tema truu liitlane Süüria.

Süüria ja Iraan teatavasti lääneriikidega ning ka Saudi Araabiaga läbi ei saa, mistõttu kutsusidki saudid liitlased Läänest appi ilmalikku Assadi režiimi maha võtma.

Muide, Saudi Araabia absoluutne monarhia toetab varjamatult Süüria mässulistest islami-äärmuslasi-terroriste. See panebki imestama, kuidas Süürias on Al-Qaeda järsku Lääne suur sõber, mujal maailmas aga vaenlane number üks. Kui see pole poliitiline silmakirjalikkus kuubis, siis mis see on?

Süüria president peaks end kuningaks kuulutama

Süüria „vabadusvõitlejad“ on varemgi korraldanud pettemanöövreid, kus nad on Süüria armeed sõduriteks maskeerunudena rünnanud rahulikke tsiviilisikuid. Pole kahtlustki, et USA ei teaks, mis tegelikult Süürias toimub, aga Iraanile on Süüria kaudu tarvis koht kätte näidata, ja tuhanded süüdnud inimelud on vaid nupukesed suurel geopoliitilisel mängulaual. Otsitud põhjusega siseneti ka Iraaki ja Liibüasse; võimalik, et ka Afganistani. Nüüd siis minnakse Süüriasse ja tulevikus ka teistesse riikidesse. Selles mõttes USA enam ei üllata.

Kindlasti ei ole president Bashar al-Assad demokraatlik riigipea selle mõiste euroopalikus tähenduses. Süüria rahvas on teda aga valimistel oma riiki juhtima usaldanud. Iseasi muidugi, kuidas sealseid valimisi läbi viiakse. Eesti e-valimised oleksid Süüria presidendile kindlasti meeletu olnud, aga ta sai nendetaagi võimule.

Samas, asju tuleb vaadelda lähtuvalt kontekstist.

Mis Süüria ümber toimub? Pole ju sealkandis demokraatiat ollagi, kui Iisrael välja jätta. Kas Saudi Araabia, Kuveit, Egiptus, Sudaan, Jeemen või Bahrein on demokraatlikud riigid?

Seega, tänasel Süüria presidendil oleks vast lihtsam end kuningaks kuulutada, sest siis ei oleks lääneriikidel põhjust tulla oma demokraatiatjutuga tüütama.

Bashar al-Assad

Jätkub Keskerakonna kontserttuur „Paneme hääled kõlama!“

Keskerakond algatas üle-eestilise kontserttuuri, mille raames saab tutvuda erakonna kandidaatega sügisestel valimistel ning nautida mõnusat meelelahutust.

Eri kohtades esinevad nimekad muusikud Anne Veski, Heidy Tamme, Eduard Toman, Mait Maltis.

Huumorit pakub Raimo Aas ning kavas on ka tants.

Haapsalust startinud tuur jõudis juba Võrru, Jõgevale, Valka, Pärnusse, Narva, Kuressaarde, Põlvasse, Sillamäele, Viljandisse ning jõuab veel Paidesse, Tartusse ja Väike-Maarjasse.

Prii sissepääs!

Paide Kultuurikeskuses 19. septembril kell 18.00
Tartu Hansa Tallis 20. septembril kell 18.00
Väike-Maarja Seltsimajas 21. septembril kell 18.00

Tulge kõik!

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5, Kesknädal

Diktatuurist

Oli siin kunagi nn proletariaadi diktatuur ja toimus leppimatu võitlus nn klassivaenlastega. Nüüd on Eestis kitsaste korporatiivsete huvidega isikute diktatuur ja leppimatu võitlus teisiti, demokraatlikult mõtleivate poliitiliste organisatsioonide ja poliitikutega. Ei mingit parlamentlikku tolerantsust ega võimukoalitusoonisse lubamist! Ja hoidku kuri veel võimu rotatsioonist, et lubada demonstreerida oma võimeid, näidata paremaid (!?) resultate. Aga see ongi osa praegusest Eesti demokraatiast. Edasipürgimise, progressi vahendid on asendatud politsei ja prokuratsiooni vägivallaga.

Kas ei teata demokraatia põhimõtteid, seda, kuidas need toimivad ja eesmärgid saavutavad? Või ollaksegi nakatatud bolševistlikust vägivallast?

Kunagine Rahvaliit pühitigi prokuratuuri abiga poliitikaareenilt ja taltsutati sots. Rohelised ongi jäänud rohelusse siplama, samal ajal aga müüakse Eestimaad. Nüüd veel, kui reiting ennustab režiimi krahhi, pannakse üks pauk kõige suuremaks vaenlaseks loetava Keskerakonna liidri pihta – Edgar Savisaart süüdistatakse korruptsioonis, „vähemalt ebaeetilisesuses“. Aineks tegelikult raamatu „Tõde Eestist“ kirjutamine ja Euroopa soodsates oludes trükkimine.

Raamat on vähese kultuuriga inimeste jaoks ikka midagi fantastikavallast, haritud inimestele – intellektuaalne töö. Režiimil pole kedagi ega midagi vastu panna. Seepärast nad susivadki lõhkejõulist kompromaati.

Autor on üks, kuid raamatu tegemine vajab koostööd panga, kirjastuse, trükikoja ja paljude usaldusväärsete isikutega, mäenederidega, kes kõik majanduslikult huvitatud ja teevad seda enamasti lepinguliselt. Ilmselt siit ongi kästud juristidel leida kriminaalsust.

Ligi 10 aastat kougiti Rahvaliidu juhtkonna kallal maadevahetuse kohtuprotsessi jaoks, ja kaotati. Sel korral aga pole enam kookimisaega. On vaid tahe kukutada ja kukutajad. Ikka need-samad, kes võimul, punaste poolelt parempoolsete leeri ülejooksid. Samuti need, kes ei küündinud vabadusvõitlejate ridadesse ja nüüd trügivad pildile. Ka võimuootel kõrvalseisjad ning juristid-käsitajad.

Poliitiku töö on tehtud. Oponentide kahtlus valimiste eelõhtuks välja käidud. Avatus nõuab vastukäike – need on tehtud, ka raamatu autori poolt.

Edgar Savisaar on üks neist vähestest, kes tihedalt seotud Eesti Vabariigi taassünniga ja loonud demokraatliku Rahvarinde. Ta on tüürinud riiki otsustaval ajal ja mõjutab selle arengut tänapäeval.

V. Peterson, Tallinn-Lilleküla

Obama: Hoidke mind kinni, muidu tapan!

See president Obama strateegiline afäär on selge tavainimeselegi – ta soovib tugevdada USA rahvusvahelist mainet, riskimata millegagi. Avaneb võimalus (esmakordselt?) saada hädavajaliku lisa enda sise-poliitilisele mainele – otsustame sõjalist sekkumist Süüria kodusõjas demokraatlikult ja kollektiivselt, parlamendis. Et pole presidendist süü, kui peate õigeks kallaleminekut hädasolevale riigile!.. Mõtleva lihtinimesena huvitab mind küsimus: miks on Süüria seadusliku rezhiimi vastase iseloomuga argumentid gaasirünnaku osas avalikkuse eest salastatud? Seda teavet jagatakse nagu jumalaarmu vaid väljavalituile (USA Kongress ja EL-i peaministrid). Põhjenduste 100-protsendise tõestuse korral aitaks nende avaldamine meedias oluliselt suurendada rezhiimivastaseid meeleolusid rahvusvahelises sfääris, ja seda ju USA nii väga sooviks. Või siiski ei soovi uuesti astuda nn Iraagi-ämbriisse?

Kardan, et rahvusvahelise ekspertkomisjoni arvamus ei annagi vastust küsimuste küsimusele: **KES** ikkagi kasutas sõjagaasi?

Ants-Johannes Kalda

Tõmbekeskus võib sisuliselt olla ka tõukekeskus

Julgen väita, et Eesti haldusreformi väljatöötamisel on arvestamata jäänud rahvamajanduse arvepidamise kõige olulisem näitaja – regionaalne sisemajanduse koguprodukt (SKP). Statistikaamet on nimetatud näitaja siiani koostanud kuni 2010. a. kohta. Kogu Eestis oli SKP 2010. a. jooksvates hindades 14332,70 milj. eurot, sealhulgas Tallinnas 6995,95 milj. eurot ja Tartus 1125,54 milj. eurot.

Tallinnas elas 2010. a. 29,8% Eesti elanikest ning ta andis 48,8% SKP-st. Ülejäänud Eesti osakaal rahvastikust ja SKP-st moodustas vastavalt 70,2% ja 51,2%. Seega arvatud näitavad, et Tallinn annab ligikaudu samapalju SKP-st kui ülejäänud Eesti linnad ja maakonnad kokku. Seepärast julgen väita, et Eestis on ainult üks tõsiselt võetav tõmbekeskus, ning ülejäänud regionaalminister Siim Kiisleri väljapakutud „tõmbekeskused“ on sisuliselt tõukekeskused. Näiteks Tartust, mille osakaal rahvastikust ja SKP-s moodustas vastavalt 7,7% ja 7,9%, on saanud üliõpilaste tõmbekeskus ja arstide tõukekeskus.

Siit järeldub, et Tallinna linnavolikogu töötab ratsionaalsemalt kui Riigikogu. Seepärast oleks otstarbekohane Riigikogu liikmete arvu kahandada kuni 71-ni ning vähendada nende keskharidusega liikmete palka, mis praegu kordades ületab akadeemikupalka.

Tunnen uhkust oma kodalinna üle, kuid mul on häbi Ansipi valituse poliitika pärast!

Aare Uustalu, PhD, Eesti Mereakadeemia professor, Euroopa Komisjoni ekspert nr.19981A11980 logistika, transpordi ja regionaalökonomika alal

Milles kõiges saab Tallinna süüdistada?

Postimehest leiab selle kohta ikka ja jälle „pärlnäiteid“.

Olgu siis juba äraimestatud (vt Kn 4. sept. „Minul on häbi...“) ilmselt valimiste puhuks tellitud pildilekippumislugu sellest, missugust õudset „hangelist üleelamist“ põhjustas ühele naisajakirjanikule Tallinna linnapealt saadud sünnipäevaõnnitus.

Samuti pani, pehmelt öeldes, muigama mesimagusa naeratusena Kristel Kossari mure, kuidas loomaiaaloomad raha saaks (Pm 2. sept.). Tiigriõisest zooskäägust võlus ta kiviheite linna „kapsaaeda“, pakkudes välja, et loomaiaasukate ahtakeses söömalauas, puuride kitsuses ja

talitajate kehvast palgast pole süüdi keegi muu kui Tallinna Televisioon ja linnalehed, mupost ja Keskerakonna „majakõrgustest“ valimisplakateid rääkimata. Kui vaid neid poleks, õitseks kogu linn ja loomaiaaski valitseks paradüüs! Õnneks olemas loomaiaadirektor Mati Kaalu intervjuudest saanud hoopis teistsuguse pildi kui kirjajadaami jutust. Hea seegi, et K. Kossar ometi tõdes: „Selge on see, et riik linnaeelarvelisele asutusele toetust eraldada ei taha...“ Mis sest, et rahvusvahelise tunnustusega Tallinna loomaiaad on riigis ainus!

Leo Mürkhein, Tallinn

Kui meedia lollitab rahvast

Demokraatliku Eesti Vabariigi avalik-õiguslikus Rahvusringhäälingus ja muus meedias peaksid töötama targad, arukad, haritud, ausad, aatelised, kallutamatud, tõde ja õigust hindavad Eesti mehed ja naised. Aga see meediakatel podiseb mõnikord nagu vana haisev konnatiik.

Nõukogude ajal „maailmavaate“ omandanud partogid, propagandistid ja lektorid on, tuulelipuna pöördudes, üle 20 aasta jätkanud vormilt röövkapitalistlikku ja siult viimseni nõukogulikkude joont. Niisuguste „igiolijate“ privileeg ja võimalus rahva rahaga laiutada teeb nad enda ülalpidajate suhtes hoolimatuks ja üleolevaks – rahva soovidele, ettepanekutele, nõuanetele ja arvamustele vilistatakse ja aetakse oma joru edasi. Näiteks: kuidas saavad rahva ees üldse esineda need, kes, sõnavabadust rikkudes, katkestavad rääkija kõne, kui see ei meeldi saatejuhile?

Ei tehta vahet kommunismil ja totalitaarsusel, segatakse neid nagu putru ja kapsaid. Marx ei käskinud kedagi

tappa, piinata ega küüditada. See, mida roimaritist türannid kommunismiideede külge pookisid, ei ole tema süü. Igati õiglane ja vajalik on, et totalitarism mõisteti lõpuks ometi hukka, sest kommunism on inimühiskonna ideaalseim eksisteerimisvorm, mida aga ei suutnud siin Maa peal teoks teha isegi Jeesus Kristus.

Värdjalik, sõdu armastav ning äärmist ebaõiglust ja ebavõrdsust salliv ühiskond polegi võimeline kommunismi toetama ning selles elama. Lihtsam on see kõik utopiaks kuulutada ja rahvaste hirmutamiseks ka kõik totalitaarsete režiimide kuriteod ja sigadused kommunismi kraesse sokutada.

Kui ladvik on nii võhik ja harimatu, et asju ja olukordi ei jaga, siis meedia ei tohi ometi kogu rahvale valetada. Otsekui oleksid kõik

inimesed nii lollid, kes millestki aru ei saa. Mullu isegi Rooma paavst leidis, et kapitalism on ammendunud. Meil aga kaagutatakse: „Kommunismi kuriteod on kõiges süüdi!“

Tallinna TV-d on eesti rahvale praegu rohkem vaja,

kui omal ajal Ameerika Häält ja Soome televisiooni. Et vähegi vähendada meedia äärmist kallutatust, ühte värvase tagumist ja Tallinna vastandamist kõigele. Televisioon on vägev võim – enne presidendivalimisi pandi poisikesed Kadrioru presidendilossi katusele kusema, ja saavutatigi soovitu – Arnold Rüütli asemel sai presidendiks rahvale võõras mees.

Kui TTV pärast jäi mõni lasteaed ehitamata, siis ETV eelarve kärpimine 97,7% võrra võimaldaks ehitada lasteaiaid, koolid, nälgivad lapsed ära toita. Vähem raha sunniks ka teletöötajaid kokkuhoidlikumalt ja paremini töötama. Muidu podiseb kommunistliku

kapitalismi haisvas tiigis, kus osa pingutab järjest püksirihma, mille arvel saavad teised üha enam laiuutada, kiidame orjameelselt üllikute tegusid, tunneme uhkust vääritud üle. Vargamäelaste kombel jonnides valitseme riiki, kus peaminister ennem roojab kaevu ära, kui pealinna linnapeale kätt annab. Venelased on tahtnud paremat, aga välja on neil kukkunud ikka sama. Meie tahtsime veel paremat, aga saime hullema – osa rahvast elab halvemini kui kunagi varem.

Rahval sai sellest kõigest 20 aasta jooksul villand ning streikides ja meelt avaldades tõmmati ennast õhku täis: „Nüüd me alles näitame – teeme revolutsiooni!“ Paraku lasid kavalad „aatelised“ isamaalased sel viisil vaikselt ja sujuvalt auru jm tossu välja...

Võib-olla oligi kadunud Lennart Meril õigus, kui ta ütles, et eestlased on lollid – ei oska valida ega oma õiguste eest seista?

Anton Jõks, Rõpina, Põlva maakond
[Edasi loe: www.kesknadal.ee]

TALLINNA TV
23. – 29. SEPTEMBER

ESMASPÄEV, 23.09

08:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
08:15 Pühapäevate*
09:00 Draamaseriaal. Viis tähti*
09:45 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
10:00 Dokumentaalfilm. Metsik Saksamaa 3/4. Metsad*
10:50 Kultuurimeeter*
11:35 BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis 3/16*
12:30 Roheline Tallinn*
13:00 Oma Valitsus*
13:30 Tallinna laulupäev 2013, 1*
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust

18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Terve tervis
19:40 TeTeVeke. Minu lemmikloom

20:00 TÄNA. Uudised/Valimised 2013
21:00 Peterburi - Tallinn
21:30 Valimised 2013. Sihtmärk Põlva. Georg Pelisaar

22:00 Saatuslik maantee
23:45 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

00:45 Draamaseriaal. Armuleek*
01:30 Terve tervis*
01:55 Peterburi - Tallinn*
02:25 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*
03:25 Valimised 2013. Sihtmärk Põlva. Georg Pelisaar*
03:55 Info TV

TEISIPÄEV, 24.09

08:00 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek*
09:45 Peterburi - Tallinn*
10:15 Terve tervis*
10:40 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

11:40 Valimised 2013. Sihtmärk Põlva. Georg Pelisaar*
12:10 Saatuslik maantee*
13:55 Ülekanne Riigikogust*
17:05 Peterburi - Tallinn*
17:35 Terve tervis*
18:00 TÄNA. Uudised

18:15 Draamaseriaal. Armuleek
18:15 TÄNA. Uudised

19:00 Päevakava
19:15 TeTeVeke. Minu lemmikloom
19:35 TÄNA. Uudised/Valimised 2013

21:00 Mõtlemis taas
22:00 RMK Kõrvemaa Rattamaraton 2013

22:30 Nomaad
00:20 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

01:20 Draamaseriaal. Armuleek*
02:05 Päevakava*
02:25 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

03:25 Mõtlemis taas*
04:25 Info TV

08:00 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

09:00 Draamaseriaal. Armuleek*
09:45 Mõtlemis taas*
10:45 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

11:45 Nõukogude Eesti*
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
Päevakava*

12:30 RMK Kõrvemaa Rattamaraton 2013*
12:50 Nomaad*

13:20 Info TV
15:10 Mõtlemis taas*

16:30 LV Pressikonverents*
17:30 TÄNA. Uudised
18:00 Draamaseriaal. Armuleek
18:15 TÄNA. Uudised

19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised/Valimised 2013

21:00 Päevakava*
21:20 Valimiste aeg
22:05 Hotell Rwanda
23:55 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

00:55 Meedia keskpunkt*
01:40 Draamaseriaal. Armuleek*
02:25 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

03:25 LV Pressikonverents*
03:55 Info TV

08:00 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

09:00 Draamaseriaal. Armuleek*
09:45 Meedia keskpunkt*
10:30 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

11:30 LV Pressikonverents*
12:00 Valimiste aeg*
12:45 Hotell Rwanda*
14:35 Info TV

08:00 TÄNA. Uudised*

08:15 TeTeVeke. Multifilmid*

08:30 Kraamikaamera*

09:00 Draamaseriaal. Viis tähti*
09:45 Keskkonnanädal*

10:15 Võimatu Raudmees
11:40 Põlva linn 20*
12:10 RMK Kõrvemaa Rattamaraton 2013*

12:40 Kus on Bob Dylan?*

15:00 Pühapäevate*
15:45 Info TV
17:00 Kas tohib?*

17:30 Suur Paunvere Väljanäitus
18:00 Palamusel 2013

18:25 Terve tervis*
18:25 Inimese mõde*

19:10 Dokumentaalfilm. Metsik Saksamaa 4/4. Jõed ja järved

20:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte
20:15 Draamaseriaal. Viis tähti
21:00 BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis 4/16

21:55 Tallinna laulupäev 2013, 2
23:25 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
23:40 Pühapäevate*
00:25 Suur Paunvere Väljanäitus
00:55 Palamusel 2013*

01:20 Terve tervis*
01:20 Tallinna laulupäev 2013*
02:50 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
03:05 Kraamikaamera*
03:35 Info TV

16:35 Poliitika õhtukool. Harri Hursti e-valimistest 1/3*

17:15 Meedia keskpunkt*

18:00 TÄNA. Uudised

18:15 Draamaseriaal. Armuleek
19:00 TÄNA. Uudised

19:15 Mina, tallinlane
20:00 TÄNA. Uudised

20:30 OTSE: TeleTallinn.
Linnapea tund

21:30 Dokumentaalfilm. Hitler 4/6. Diktaator

22:25 Baader Meinhoff

00:50 TÄNA. Uudised*
01:20 Draamaseriaal. Armuleek*

02:05 Mina, tallinlane*
02:50 TÄNA. Uudised*
03:20 Info TV

11:55 TeleTallinn. Linnapea tund*

12:55 Baader Meinhoff Complex*
15:20 Info TV

16:00 OTSE: Juunioride- ja U23 EM tõstmises

18:00 TÄNA. Uudised

18:15 Draamaseriaal. Armuleek
19:00 TÄNA. Uudised

19:15 Inimese mõde
20:00 TÄNA. Uudised/Valimised 2013

21:00 Dokumentaalfilm. Kuidas Facebook maailma muutis - araabia kevad 2/2

22:00 Kas tohib?*

22:30 Nuhk (USA, 2007)
23:55 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

00:55 Draamaseriaal. Armuleek*
01:40 Inimese mõde*

02:25 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

03:25 Info TV

08:00 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

09:00 Draamaseriaal. Armuleek*

09:45 Inimese mõde*

10:30 TÄNA. Uudised/Valimised 2013*

11:30 Terve tervis*

11:55 Mina, tallinlane*

12:40 Peterburi - Tallinn*

13:10 Valimised 2013. Sihtmärk Põlva. Georg Pelisaar*

13:40 Dokumentaalfilm. Kuidas Facebook maailma muutis - araabia kevad 2/2*

14:40 Valimiste aeg*

15:25 TeleTallinn. Linnapea tund*

16:25 Info TV

17:30 OTSE: Juunioride- ja U23 EM tõstmises

19:00 Subkultuuriarhiiv.

19:30 Keskkonnanädal

20:00 TÄNA. Uudised

20:15 Draamaseriaal. Viis tähti

21:00 Põlva linn 20

21:30 Tallinna tramm 125

22:15 Kus on Bob Dylan?*

00:35 TÄNA. Uudised*

00:50 Keskkonnanädal*

01:20 Subkultuuriarhiiv.
TÄNA. Uudised*

02:05 Põlva linn 20*

02:35 Tallinna tramm 125*
03:20 Info TV

08:00 TÄNA. Uudised*

08:15 TeTeVeke. Multifilmid*

08:30 Kraamikaamera*

09:00 Draamaseriaal. Viis tähti*

09:45 Keskkonnanädal*

10:15 Võimatu Raudmees

11:40 Põlva linn 20*

12:10 RMK Kõrvemaa Rattamaraton 2013*

12:40 Kus on Bob Dylan?*

15:00 Pühapäevate*

15:45 Info TV

17:00 Kas tohib?*

17:30 Suur Paunvere Väljanäitus

18:00 Palamusel 2013

18:25 Terve tervis*

18:25 Inimese mõde*

19:10 Dokumentaalfilm. Metsik Saksamaa 4/4. Jõed ja järved

20:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte

20:15 Draamaseriaal. Viis tähti

21:00 BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis 4/16

21:55 Tallinna laulupäev 2013, 2

23:25 TÄNA. Nädala kokkuvõte*

Nädala juubilar SIIRI SISASK 45

Nii siinkirjutaja kui ka paljude tuhandete teiste eestlaste jaoks oli 2011. aasta üldlaulupeol Siiri Sisaski esitatud laul „Mis maa see on?“ üks meie lähiajaloo võimsamaid hetki. Peene sotsiaalse närviga laululooja Siiri Sisask kanaliseerida oma emotsioonid laulu (sõnad Peeter Volkonski) sel viisil, et see liigutask kõige tuimemaid kuulajaid.

Lausa fantastiline oli kuulda: *Mis maa see on, kus halastus on ohus, kus vabadus on maasse kaevatud?*
Kus on siin õiglus, kus on rahukohus, kust õiglust otsima peaks kaevatud?
Mis maa see on? Kaastunne siin on roostes, on roostes häbi, südamea rind...

Laulu ajal näitas telekaamera Lauluväljakul esireas seisvaid president Toomas Hendrik Ilvest ja peaminister Andrus Ansipit, kes paistsid vaikselt kaasa ümisevat. Ometi see rae-vukus, millega Sisask oma laulu esitas, oli ju nende meeste roostes südame vastu suunatud. Lauljataril võime tol hetkel meie valitsejad, ilma otseselt kedagi süüdistamata, paljaks kiskuda oli imeksandav. Ükski Ansipi ega Ilvese poliitiline konkurent pole seda suutnud nii hästi teha kui Siiri

Sisask siis. (Huvitav kas Ilvesel ja Ansipil oli ka piinlik? Vaevalt...)

Siiri Sisask sündis 21. septembril 1968 Raplas. Ta on lisaks laulmisele teinud karjääri ka filmi- ja muusikalinäitlejana ning esinenud muusikaetendustes. 1987. aastal lõpetas Tallinna 1. õhtukeskkooli. Esines ansamblitega „Ruja“ ja „Vitamiin“ ning töötanud solistina reisilaevadel. On kirjutanud laule, samuti muusikat teatrilavastustele.

Lauljadebüüdi tegi ETV muusikasaates „Kaks takti ette“, esitades Raimond Valgre loomingut. Olles laulnud paljude heliloojate loodut, on ta nüüdseks keskendunud põhiliselt enda loomingule ettekandmisele.

4. septembri Kesknädalas nentis endine Nukuteatri direktor Meelis Pai, et Eesti kultuurinimesed ei julge tõe välja öelda. Jah, see on kahjuks nii. Kuid siin on ka meeldivaid erandeid – Siiri Sisaski puhul Pai väide ei kehti.

Toon mõned näited Siiri Sisaski ütlemistest:

„Aga kui ollakse ühe riigi juht ja juhtiv organisatsioon, siis ollakse valitud seda tegema, siis peab selgeks tegema, et riigis ei olda mitte üksi, vaid tipust peab oskama piltlikult

öeldes näha ka seda korrusmaja, mis asub allpool. Kui näha ainult kaheksandat ja üheksandat korrust, aga mitte seda, et esimene korrus mädaneb, siis see uuristab ju

kõrgemal olija jalgealust. Iga tegematajätmine hakkab siin riigis väga kõvasti tunda andma.” *Linnaleht 22. veebruar 2013*

„Arvatavasti inimesed, kes tänases Eestis elukallidusega lahedalt toime tulevad ja kes ise puudust kannatama ei pea, ei kujuta ettegi, kui kasinalt suur osa Eesti peredest elab. Karm, aga tõsi, et üllatavalt suured elektriarved, millega me nüüd toime tulema peame, panevad nii mõnegi perekonna vaesuma. Tõsine vaesumine ootab osa rahvast alles ees.” *Delfi 3. märts 2013*

„Nagu enne valimisi on mõned erakonnad nüüd korruga üllatavalt isamaalisteks oma sõnumitega läinud, nagu oldaks esimest päeva poliitikut. Miks me peame neid uskuma, või usaldama? Sest tegelikult ju räägivad hoolimisest teod, on ju olnud aega neid tegusid teha ka varem ja sellega olekski kõik klaar.” *Postimees 8. september 2013*

Siiri Sisaski enda puhul on suurepärasele mõtetele järgnenud ilusad teod. Tema eestvedamisel tegutseb Raplas MTÜ Saagu Valgus, mille eesmärgiks on aidata vaesuses elavaid peresid, kusjuures eriline tähelepanu kuulub nii-sugustes peredes kasvavatele lastele. Raskustesse sattunud peredele jagatakse annetatud esemeid tasuta. Raha peredele kätte ei anta, vaid neil aidatakse tasuta arveid, mida on võimalik kontrollida.

2003. aastal Siiri Sisask valiti Res Publica nimekirjas X Riigikogu liikmeks. IRL-i kuulumine ja niisama Riigikogus istumine kuuluvad ilmselt tema elu piinlikemate momentide hulka, millest ta pigem sooviks vaikida.

Siiri Sisaski suurimaks tragöödiaks ongi see, et ta pole suutnud või julgenud endale valida õiget erakonda, kus saaks oma võimeid efektiivselt rakendada. Vajadus kõrgemal tasandil head teha on tal endiselt tugevasti olemas. 2011. aasta Riigikogu valimistel kandideeris ta üksikkandidaadina, kogudes 771 häält, kuid ei osutunud valituks. Üksipäini ei tee poliitikas midagi, vaja on ikka tegutseda koos heade mõttekaaslastega.

Miks mitte sel juhul astuda Keskerakonda? Vaimselt on Siiri Sisask ja Keskerakond teineteisele väga lähedased olnud pikki aastaid. Ühine-misel ootaks neid ees viljakas koostöö. Kuid milline eestlastele sümbolset tähendust omav loominguline inimene julgeks astuda Keskerakonda pärast seda, kui Keskiiga liitunud „Vennaskonna“ artist Tõnu Trubetsky mõnitati meedias vaeseomaks? Ilmselt vaid selline nagu Siiri Sisask.

Indrek Veiserik

KESKPÄEV teeb tuttavaks

Klubi „Keskpäev“ kutsub
5. oktoobril kell 12.00

Haabersti Vabaaja Keskusesse
(Ehitajate tee 109A/2, III korrus)

Haabersti rahvast ja klubiliikmeid tutvuma Keskerakonna saadikukandidaatidega kohalike volikogude valimistel.

Kandideerijail, kes soovivad end tutvustada, palume ühendust võtta telefonil 6550080 õhtul või mob. 53 33 73 60.

Kuulda saab ka „Keskpäeva“ tegevusest. Ootame uusi liikmeid.

Meedia Keskpunkti 77. saade 18. septembril kell 19.15

* Ajakirjanduses vohab valimiste teema. Aga kuidas? Meedia on läinud kergema vastupanu teed ja urgitseb vaid plakatite kallal. Kes uuriks valimisprogramme? Oma pahameelt väljendas ka poliititehnoloog reformist Rain Rosimannus. Valimiste kajastamisega pole rahul ka Ansip.

* Edgar Savisaar loodab, et Maarahva VI Kongressist saab äratuskell – seni on maal liiga vähe julgeid eestkõnelejaid ja liiga vähe ühist tegevust.

* Kas Assadi võimulejäämine oleks Süüriale parim lahendus? – arutleb välispoliitikahuviline Priit Kutser Kesknädalas. Putinist on rahvusvaheline meedia voolinud tõelise rahuingli, kelle õnnestunud surve päästis Lähis-Ida esialgu sõjast.

Studios tavameeskond: **Urmi Reinde, Mart Ummelas,**
saatejuht **Heimar Lenk**

Õnnitleme Alar Näämet!

Sindis toimunud Leo Kreinini 12. mälestusvõistlustel kreeka-romaa maadluses võitis poolraskekaalus esikoha Valga keskerakondlane Alar Nääme. Õnnitleme!

Heino Tohver,
vabariikliku kategooria maadluskohtunik

Muljeid reisilt Velikije Lukisse

Keskerakonna Lasnamäe seniorseksioon korraldab esimese sügiskohtumise

neljapäeval, 3. oktoobril kell 16.00 Pae tn 19
teemal „Karmid sõjameenutused reisilt Velikije Lukisse“
Külaliseks lahingutes osalenu
Valentin Villemsoo.

Veel räägime reisi-võimalustest firma „Mainedd“ abil. Teavet jagab firma esindaja
Helena Toom.

Info: Pille Lövend
tel 512 94 89

Tallinna Televisiooni poliitikasaated

Valimiste eel lisa TTV oma uudistesaaatele „TÄNA“ **tööpäeviti kell 20.00** teemalõigu „Valimised“

Esmaspäeviti kell 21.30 tutvustatakse linnapeakandidaate. Näiteks sel esmaspäeval rääkis oma elust ja poliitikast Konservatiivide juht **Mart Helme.**

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee

*** tellimine@expresspost.ee**